

RENOWACJA POMNIKA I UPAMIĘTNIENIE PROF. BAŃKOWSKIEGO

Miło nam poinformować, że po długotrwałych staraniach udało się odbudować pomnik nagrobny profesora Piotra Bańkowskiego – wybitnego archiwisty i osoby niezwykle zasłużonej dla środowiska archiwalnego w Polsce. Inicjatywa zbiegła się w czasie z 48. rocznicą śmierci profesora. W związku z tym 16 lutego 2024 r. na Powązkach w Warszawie odbędzie się spotkanie upamiętniające

Osoby, które będą chciały razem z nami uczcić pamięć profesora, zapraszamy **o godzinie 12.00** na Cmentarz Powązkowski w Warszawie, **przy grobie Piotra Bańkowskiego i jego żony Janiny (kwatera 257d-7-1).**

Pomnik nagrobny profesora został poddany renowacji z inicjatywy prezes Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego im. Wagów Małgorzaty Frąckiewicz. Przedstawiła ona projekt Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych dr. Pawłowi Pietrzykowi, który poparł to przedsięwzięcie i podjął dalsze działania. Prace restauracyjne odbyły się przy współpracy dyrektora Narodowego Instytutu Konserwacji Zabytków dr. Michała Laszczkowskiego.

Piotr Bańkowski to polski archiwista, historyk, znawca literatury polskiej, wieloletni redaktor „Archeionu”. Skończył studia historyczno-literackie na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1912 uzyskał tytuł doktora filozofii, w 1954 docenta, a w 1962 profesora nadzwyczajnego.

W latach 1918–1924 pracował w Archiwum Państwowym w Lublinie i wykładał w Instytucie Nauczycielskim w Warszawie. W latach 1927–1934 kierował polską placówką w ZSRR w Leningradzie, zajmującą się rewindykacją dóbr kultury.

Po powrocie do kraju pracował jako kustosz w dziale rękopisów Biblioteki Narodowej w Warszawie, a następnie w Archiwum Skarbowym. Tam zastał go wybuch powstania warszawskiego. Po kilku dniach udało mu się przedostać do Fortu Sokołnickiego, gdzie **sprawował opiekę nad złożonymi tam najcenniejszymi zasobami warszawskich archiwów państwowych i Biblioteki Narodowej.** W swoim dzienniku „Archiwista na powstańczym Żoliborzu. Wspomnienia sierpień-wrzesień 1944” opisywał codzienność w walczącym mieście. Publikację można nabyć lub pobrać w wersji elektronicznej w naszym Katalogu.

<https://archiwa.gov.pl/produkt/archiwista-na-powstanczym-zoliborzu-wspomnienia-sierpien-wrzesien-1944/>

Po powstaniu pracował krótko w Archiwum Państwowym w Kielcach. **Po wojnie został radcą w Wydziale Archiwów Państwowych, gdzie wznowił wydawanie „Archeionu”, którego redaktorem pozostał aż do śmierci.** W międzyczasie prowadził też prace w Archiwum Głównym Akt Dawnych, gdzie zajmował się porządkowaniem archiwów podworskich i prywatnych.

Był autorem licznych artykułów o tematyce archiwalnej, bibliotekarskiej i literackiej. Działał w towarzystwach naukowych. Był jednym z założycieli Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego, któremu przekazał swoją spuściznę. Odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1939) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (11 listopada 1936).